

Tillämpningsanvisningar för OPF-KR25

Åstorps kommun

Innehållsförteckning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	1
1. ALLMÄNT	2
1.1. OMFATTNING	2
1.2. PENSIONSMYNDIGHET	3
1.3. ANSÖKAN OM FÖRMÅNER	3
1.4. BESLUTSINSTANS	3
1.5. UPPGIFTSSKYLDIGHET UNDER UTbetalningsperiod	3
2. GEMENSAMMA BESTÄMMELSER OM OMSTÄLLNINGSTÖD ENLIGT OPF-KR 25	4
3.1. AKTIVA OMSTÄLLNINGSSÄTTER	4
3.2. EKONOMISKT OMSTÄLLNINGSTÖD	5

1. Allmänt

OPF-KR 25 (Omställningsstöd och pension för förtroendevalda) har antagits av kommunfullmäktige att gälla från 27 januari 2025. Dessa tillhörande tillämpningsanvisningar har antagits av kommunfullmäktige den 16 juni 2025. Tillämpningsanvisningarna ska tillämpas på alla förtroendevalda som innehar politiska uppdrag vid tidpunkten för att dessa anvisningar antas av kommunfullmäktige om inte fullmäktige beslutar annat.

Tillämpningsanvisningarna innehåller lokala avvikelser och tillägg till OPF KR 25 avtalet som gäller de förtroendevalda som söker omställningsstöd i Åstorps kommun. Om det skulle uppstå situationer där tillämpningsanvisningarna upplevs motsäga OPF-KR 25, gäller bestämmelserna i OPF KR 25 före dessa tillämpningsanvisningar.

Syfte med omställningsstöd

Aktiva omställningsinsatser och ekonomiskt omställningsstöd enligt OPF KR 25 kan komma i fråga för förtroendevalda som fullgör uppdrag i Åstorps kommun med en tjänstgöringsgrad om minst 40 % av heltid.

Omställningsstöd syftar till att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt uppdrag. Omställningsstöd kan bestå av aktiva omställningsåtgärder, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt omställningsstöd. Reglerna i OPF KR 25 avtalet gällande förlängt ekonomiskt omställningsstöd ska inte tillämpas i Åstorps kommun.

I samband med hel- eller deltidspolitikers tillträde och avgång från sitt uppdrag, lämnas särskild information om rutiner för ansökan om pensions- och omställningsförmåner.

Minst en gång, dock max 2 gånger per mandatperiod, arrangeras ett informationsmöte för kommunens förtroendevalda om pensionsregler för förtroendevalda.

1.1. Omfattning

Regleringen om omställningsstöd enligt 2 kapitlet i OPF KR 25 gäller för de förtroendevalda som fullgör uppdrag i Åstorps kommun på heltid eller betydande del av heltid. Med detta menas att den förtroendevalda ska ha ett uppdrag som fullgörs på minst 40 % av en heltidstjänst. Bestämmelserna är inte tillämpliga på personer som kommunen utser till att fullgöra uppdrag hos andra juridiska personer, som till exempel bolag eller samverkansorgan.

För att omfattas av rätten till omställningsstöd ska den förtroendevalda vara vald till ett eller flera uppdrag av kommunfullmäktige som ensamt eller tillsammans uppgår till minst 40 % av heltid.

Bedömningen huruvida uppdragets omfattning når upp till denna gräns avgörs av reglementet för den nämnd som den förtroendevalda är knuten till, alternativt den procentgräns av riksdagsledamöternas arvode som kommunfullmäktige har beslutat att uppdraget ska arvoderas enligt.

1.2. Pensionsmyndighet

Kommunstyrelsen är pensionsmyndighet i Åstorps kommun.

1.3. Ansökan om förmåner

Ansökan om omställningsstöd enligt OPF-KR görs hos HR-avdelningen, på det sätt som anges i dessa tillämpningsanvisningar. Ansökningsblanketter finns att erhålla hos HR-avdelningen.

1.4. Beslutsinstans

Om inte annat anges i dessa tillämpningsanvisningar, är kommunstyrelsens arbetsutskott behöriga att fatta beslut i sådana frågor som uppkommer inom ramen för dessa tillämpningsanvisningar. Kommunstyrelsens arbetsutskott har även tolkningsrätt i frågor som uppkommer i samband med tillämpningen av dessa bestämmelser och kan besluta om särskilda undantag till dessa bestämmelser i enskilda fall.

Ansvarig tjänsteperson ska samråda med kommunstyrelsens arbetsutskott inför att beslut fattas inom ramen för dessa tillämpningsbestämmelser. Kommunstyrelsens arbetsutskott ska delges samtliga beslut som fattas med stöd av dessa tillämpningsanvisningar.

Kommunstyrelsen ska i enlighet med 6 kap 40 § Kommunallagen, delges beslut som fattas med stöd av dessa anvisningar.

1.5. Uppgiftsskyldighet under utbetalningsperiod

- Den förtroendevalda ska – oaktat om denne har en anställning eller är arbetslös när uppdraget har upphört– lämna inkomstuppgift till kommunens HR avdelning en gång i månaden där periodens förvärvsinkomster framkommer. Inkomstuppgiften ska lämnas in senast den 12:e i varje månad.
- Under tid som den förtroendevalda uppbär omställningsstöd är den förtroendevalda skyldig att meddela kommunens HR avdelning omgående om inkomstförhållandena ändras och/eller om den förtroendevalda byter arbetsgivare.

Med ”uppdraget” avses det politiska uppdrag som ligger till grund för ansökan om omställningsstöd.

Utebliven uppgift enligt kommunens anvisningar medför att utbetalning inte sker eller att pågående utbetalning stoppas. Beslut om detta fattas av HR-chef efter samråd med kommunstyrelsens arbetsutskott.

Om särskilda skäl föreligger kan kommunstyrelsens arbetsutskott besluta att helt eller delvis avstå från efterkrav. Detta beslut ska fattas inom en månad från att kommunen får kännedom om att aktivitetskravet inte är uppfyllt.

Notering

Med ”förvärvsinkomst” avses alla inkomster som avses i inkomstslaget ”tjänst” enligt Inkomstskattelagen, exempelvis:

- Lön från arbete, politiska eller fackliga uppdrag
- Pensionsinkomster
- Arbetslöshetskassa
- Inkomst från studiebidrag, försörjningsstöd eller aktivitetsstöd

2. Gemensamma bestämmelser om omställningsstöd enligt OPF-KR 25

Sammanhängande uppdragstid

När längden på sammanhängande uppdragstid ska bedömas, anses inte föräldraledighet, ledighet för sjukdom eller liknande som avbrott i uppdragstiden.

Om en förtroendevald har avslutat ett uppdrag vars omfattning har uppgått till mer än 40 % av heltid och på nytt tillträder ett sådant uppdrag inom tre månader från att det första uppdraget avslutades, betraktas båda uppdragstiderna som sammanhängande.

Om det nya uppdraget inte tillträds inom den tid som framgår i ovan stycke, ska enbart den senaste uppdragstiden läggas till grund vid beräkning av rätt till omställningsstöd.

Notering

Den period som ligger till grund för beräkning av omställningsstöd kan enbart tillgodoräknas vid **ett** tillfälle. En förtroendevald som beviljas omställningsstöd efter avslutat uppdrag och därefter tillträder ett nytt uppdrag överstigandes 40 % av heltid som sedermera avslutas, får inte tillgodoräkna sig även den första uppdragstiden i ansökan om omställningsstöd.

3.1. Aktiva omställningsinsatser

Rätt till aktiva omställningsinsatser har den som vid avgången:

- Innehar uppdrag på sammanlagt minst 40 procent av heltid i Åstorps kommun
- har minst fyra års sammanhängande uppdragstid som hel- eller

deltidspolitiker i kommunen

- och inte har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

3.1.1. Riktlinjer för aktiva omställningsinsatser

Förtroendevalda ska erbjudas möjlighet till aktiva omställningsinsatser på liknande sätt och i liknande omfattning som gäller för medarbetare i Åstorp kommun. Aktiva omställningsinsatser förutsätter att den förtroendevalde aktivt verkar för att återgå i arbete. Detta kan exempelvis göras genom att den förtroendevalda söker arbete eller deltar i kompetenshöjande utbildning som ska leda till ett arbete.

Förslag på aktiva omställningsinsatser kan tas fram av den enskilde, kommunen eller annan som kommunen anlitar.

Exempel på aktiva omställningsinsatser kan vara: Rådgivning och vägledning, kompletterande studiestöd, kostnader för kortare utbildning eller praktik, finansiering av kurslitteratur, hjälp med att starta eget.

Insatserna ska ha påbörjats inom 3 månader efter avslutat uppdrag. Insatsen ska vara avslutad inom 12 månader från att de påbörjades.

Kommunstyrelsens arbetsutskott kan i särskilda fall bevilja undantag från denna tidsgräns.

De aktiva omställningsinsatserna har en maxkostnad om 1 prisbasbelopp. Maxbeloppet utgår från prisbasbeloppet det år som insatserna ska genomföras.

3.1.2. Ansökan

Ansökan handläggs av HR avdelningen. Ansökan ska handläggas så att beslut i frågan kan fattas inom en månad från att ansökan om omställningsstöd inkom till kommunen.

Den förtroendevalda ska ansöka om aktiv omställningsinsats senast tre månader efter avgången från uppdraget. Kommunstyrelsens arbetsutskott kan i särskilda fall bevilja undantag från denna tidsgräns. Ansökan ska skickas skriftligt till HR-enheten.

3.1.3. Beslut

HR-chef beslutar om aktiva omställningsinsatser ska ges och till vilken summa dessa får uppgå till.

3.2. Ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till ekonomiskt omställningsstöd har den som vid avgången:

- innehar uppdrag om minst 40 procent i Åstorp kommun, och
- har minst ett års sammanhängande uppdragstid som hel- eller deltidspolitiker i kommunen och

- inte har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

Den förtroendevalda har rätt till tre månaders ekonomiskt omställningsstöd per år i uppdraget. Ekonomiskt omställningsstöd kan som längst utbetalas under 12 månader.

Det ekonomiska omställningsstödet upphör kalendermånaden innan den förtroendevalda uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder, även om omställningsstödet inte har utgått under 12 månader.

Omställningsstödet beräknas enligt bestämmelserna i 3.2.4.

Ekonomiskt omställningsstöd beräknas och utbetalas av kommunen. Det utbetalade beloppet är preliminärt och avräkning kan komma att ske vid senare utbetalningstillfälle.

3.2.1. Ansökan

Den förtroendevalda ska skriftligt ansöka om ekonomiskt omställningsstöd senast tre månader efter rätten till ekonomiskt omställningsstöd inträder. Ansökan ska lämnas in till HR-enheten.

3.2.2. Beslut om ekonomiskt omställningsstöd

HR-chef fattar beslut om ekonomiskt omställningsstöd efter samråd med kommunstyrelsens arbetsutskott.

3.2.3. Starttidpunkt för ekonomiskt omställningsstöd

Den tidsperiod som den förtroendevalda har rätt till ekonomiskt omställningsstöd börjar löpa den första i månaden efter avgången från det uppdrag som gett rätt till förmånen, under förutsättning att den förtroendevalda ansökt om omställningsstödet vid denna tidpunkt.

Om ansökan inkommit mer än en månad efter att uppdraget avslutats, börjar det ekonomiska omställningsstödet att löpa den första i månaden närmast kommande månadsskifte efter att beslut har fattats.

3.2.4. Beräkning av omställningsstöd

Vid beräkning av omställningsstödet tas maximalt de 12 senaste åren i beaktande. Utifrån de 12 senaste åren ska de 4 åren med högst tjänstgöringsgrad användas för att beräkna den tjänstgöringsgrad som omställningsstödet grundas på.

Omställningsstödet storlek är baserat på heltidsarvoderade kommunalrådets arvode kalenderåret innan ansökan inkommit.

Omställningsstödet uppgår till 85 % av heltidsarvoderade kommunalrådets arvode och det är snittet av de 4 åren med högst tjänstgöringsgrad från de 12 senaste åren som ligger till grund för kvalificering till omställningsstöd.

Notering

Punkten innebär att en förtroendevald som tjänstgjort 100 % under 2 år och sedan tjänstgjort 50 % under 10 år kan räkna med de åren med högst tjänstgöringsgrad när de ansöker om omställningsstöd. Omställningsstödet storlek räknas ut genom att omställningsstödgrundande tjänstgöringsgraden delas på tjänstgöringsgrundande tiden som sedan multipliceras med 0,85.

I detta fall hade tjänstgöringsgraden som omställningsstödet beräknas på blivit:
 $(100+100+50+50) / 4 = 75 * 0,85 = 63,75 \%$

63,75 % av heltidsarvoderade kommunalrådets arvode från föregående kalenderår hade därmed blivit det omställningsstödet som den förtroendevalda varit berättigad till i detta exempel.

3.2.5. Egen aktivitet i syfte att hitta annan försörjning

Egen aktivitet i syfte att hitta annan försörjning krävs från första dagen med ekonomiskt omställningsstöd om inte omständigheterna i andra stycket är tillämpliga. Kommunstyrelsens arbetsutskott kan för en viss period bevilja undantag från kravet på egen aktivitet om kravet i det enskilda fallet framstår som oskäligt.

Om den som är aktuell för omställningsstöd har fått besked om att de kommer återgå till arbete, studier eller pension under omställningsperioden ska inte aktivitetskravet tillämpas under perioden fram till att den förtroendevalda tillträder en ny sysselsättning eller tar ut sin pension.

För att ha rätt till ekonomiskt omställningsstöd krävs att den förtroendevalda

- är inskriven på arbetsförmedlingen och är aktivt arbetssökande, alternativt deltar i arbetsmarknadspolitiskt program som ska leda till arbete eller
- bedriver studier som berättigar till ledighet enligt studieleddighetslagen eller
- har nytt arbete eller återgått till det arbete som den förtroendevalde hade innan sin tjänsteledighet. eller
- har nytt förtroendeuppdrag enligt 4 kap 1 § kommunallagen hos annan huvudman eller
- har startat en näringsverksamhet

I samband med ansökan om förmån ska den förtroendevalda intyga att hen kommer att uppfylla kravet på egen aktivitet.

Om den förtroendevalda inte uppfyller kraven på egen aktivitet, blir hen skyldig att återbetala hela eller delar av det utbetalda omställningsstödet. Beslut om återbetalning fattas av kommunstyrelsens arbetsutskott. Kommunstyrelsens arbetsutskott kan bevilja undantag i enskilda fall.

3.2.6. Samordning

Det ekonomiska omställningsstödet ska samordnas (minskas) med förvärvsinkomst varje månad. Samordning sker enligt kontantprincipen, det vill säga utifrån tidpunkten då samordningsbar inkomst betalats ut, inte när den tjänats in.

Omställningsstödet upphör om den förtroendevalda får nytt uppdrag i Åstorps kommun på minst 40 procent, eller får uppdrag i riksdag eller regering, region eller regionförbund.

3.2.7. Minskning eller indragning av ekonomiskt omställningsstöd

Om den förtroendevalda under tiden med ekonomiskt omställningsstöd utför arbete utan ersättning eller mot låg ersättning, eller får annan ersättning än förvärvsinkomst, kan kommunstyrelsens arbetsutskott besluta att minska omställningsstöd med ett uppskattat inkomstbelopp som motsvarar den inkomst som kan anses vara skälig.

Kommunfullmäktige kan också helt dra in det ekonomiska omställningsstödet om den förtroendevalda inte beviljats ansvarsfrihet, dömts för brott som medfört att hen skilts från förtroendeuppdraget i Åstorp kommun med stöd av 4 kap 9 § kommunallagen, eller dömts för brott av sådan allvarlig art att det är sannolikt att den förtroendevalda skulle ha skiljts från uppdraget om hen fortfarande innehåft det.

I det fall den förtroendevalda avlider under en period då ekonomiskt omställningsstöd utgår, upphör det ekonomiska omställningsstödet från och med ingången av nästkommande månad. I det fall utbetalning för nästkommande månad redan har skett vid den tidpunkt som dödsfallet blir känt för kommunen, har den förtroendevaldas dödsbo rätt att behålla omställningsstödet för den månaden.